

**Samoevalvacijsko poročilo Univerzitetnega študijskega programa 1. stopnje Pravo
Pravne fakultete Univerze v Mariboru za študijsko leto 2018/2019**

1. Članica: **PF UM**
2. Ime študijskega programa: **UNIVERZITETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM 1. STOPNJE PRAVO**
3. Študijsko leto samoevalvacije (v nadaljevanju se izraz »preteklo leto« nanaša na študijsko leto, za katerega se izvaja samoevalvacija): **2018/2019**

4. Vrsta študijskega programa:

- visokošolski strokovni,
- univerzitetni,
- magistrski,
- enovit magistrski,
- doktorski,
- za izpopolnjevanje.

5. Stopnja študijskega programa:

- prva,
- druga,
- tretja.

6. Trajanje študijskega programa:

- 1 leto
- 3 leta
- 5 let
- 2 leti
- 4 leta
- 6 let

7. Študijski program je:

- enopredmetni,
- dvopredmetni,
- pedagoški,
- nepedagoški,
- interdisciplinarni,
- skupni,
- drugo: _____ .

8. Vodja študijskega programa: red. prof. dr. Matjaž Tratnik (od 15. 11. 2019 dalje)

9. Navedite izvedena priporočila za ocenjevani študijski program v preteklem letu (ali letih pred tem, če je aktivnost takšna, da se učinek pozna po daljšem obdobju in je viden šele v preteklem letu) in izpostavitve ovire, če posameznih priporočil niste uvedli.

Predlagan ukrep	Aktivnosti	Uspešnost
Promocija	- izdaja zloženke o študiju prava v Mariboru (osnovne informacije za vse tri študijske programe; Erasmus program, bogat nabor obštudijskih dejavnosti,...) - priprava pingvina z vsebino "Naši študenti tekmujejo in zmagujejo" - povečana promocija domačih in mednarodnih tekmovalcev in spodbujanje udejstvovanja naših študentov na le-teh	Večji obisk na Informativnih dnevih v letu 2019 in zviševanje vpisa. Vse več nadpovprečnih študentov se udeležuje tekmovanj domačega in tujega organizatorja; odlično uvrščenim študentom se v sodelovanju s pravniškimi pisarnami ponudi praktično usposabljanje.

	<p>- ustanovili smo Pravno bukvarno, ki je specializirana prodajalna pravne strokovne literature</p> <p>- oglasno desko smo opremili z desetimi najvišje rangiranimi članki naših profesorjev, prav tako smo na oglasni deski izpostavili deset novejših monografij naših profesorjev</p> <p>- vitrino v avli fakultete smo opremili s promocijskimi izdelki in potiskanim logotipom PF UM</p> <p>- na vidnih mestih so izpostavljene fotografije konferenc, posvetov in simpozijev v organizaciji PF UM</p> <p>- obogatene so informacije na spletni strani PF UM</p>	<p>Obiskovalci fakultete (ne samo študenti) so seznanjeni z vsemi dogodki, ki jih organiziramo na fakulteti oz. izven sedeža. Primaren način obveščanja je preko pregledne spletne strani fakultete (www.pf.um.si). PF ima tudi aktiven Facebook profil, Instagram profil in aktiven LinkedIn profil. Javnost in ostale deležnike se obvešča tudi preko elektronske pošte.</p> <p>Z ukrepom bomo nadaljevali oz. promocijo še nadgradili v študijskem letu 2019/2020.</p>
Delo z bruci in študenti višjih letnikov	<p>Na fakulteti smo vzpostavili kakovosten sistem tutorstva in mentorstva za študente. Vsakemu študentu je v 1. letniku dodeljen visokošolski učitelj tutor. Študentom želimo olajšati vključevanje v fakultetno okolje, jih usmerjati skozi študij, graditi odnose med študenti in predavatelji ter visokošolsko inštitucijo kot celoto. Fakulteta si prizadeva, da se s tutorstvom zagotovi kreativno okolje za uspešen prehod in uravnotežen študij. Na fakulteti deluje učitelj tutor za študente s posebnim statusom:izr. prof. dr. Suzana Kraljič.</p> <p>Prodekan za izobraževalno dejavnost, prodekanica študentka, mentorji letnika in celoten učiteljski zbor študentom nudijo pomoč in pomagajo pri težavah, pomagajo pri iskanju možnih zaposlitev oziroma odločanju o nadaljnjem študiju.</p> <p>Že v letu 2016/2017 smo spremenili vse učne načrte učnih enot v delu, ki se nanaša na »načini in deleži ocenjevanja«, in sicer na način, da določen delež (v %) ocene predstavljajo uspešno opravljene obveznosti pri vajah in so le-te tudi pogoj za pristop k pisnemu/ustnemu delu izpita.</p> <p>Na tem mestu še izpostavljamo, da je bil na podlagi predloga študentov pri določenih obsežnejših predmetih, za katere se ugotavlja, da imajo študenti težave s prehodnostjo, organiziran repetitorij in uvedene dodatne konzultacije.</p>	<p>Pri študentih, ki se poslužujejo pomoči mentorjev in tutorjev študentov je zaznati, da redno in uspešno opravijo svoje študijske obveznosti.</p> <p>Zaznati je, da se povečuje število tutorjev študentov.</p> <p>Spremembe učnih načrtov, repetitorij in dodatne konzultacije pri določenih obsežnejših predmetih prispevajo k hitrejšemu in uspešnejšemu opravljanju študijskih obveznosti.</p> <p>Aktivnosti pričete v letu 2017/2018 so se nadaljevale v letu 2018/2019.</p>
<i>Amicus Curiae</i>	<p>Fakulteta s projektom <i>Amicus Curiae</i> sodeluje z Upravnim sodiščem – zunanjim oddelkom v Mariboru, Delovnim sodiščem v Mariboru in Okrožnim sodiščem v Mariboru.</p> <p>To je projekt, ki se razlikuje od običajnih študijskih praks in poteka vzporedno med</p>	<p>Študenti se na ta način spoznavajo z delom na sodišču in rešujejo zahtevne primere iz prakse. Število študentov, ki se odločajo za sodelovanje v projektu se povečuje.</p>

	<p>samim študijem. Gre za aktivno vlogo študentov v procesu odločanja; študenti prejmejo nerešen spis, ki ga morajo preštudirati, nato pa napisati mnenje o nadaljnjem poteku postopka ter o pravilih tako domačega kot tujega prava ter sodne prakse, ki jih bo potrebno v danem primeru uporabiti. Tako pripravljeno informacijo pregledajo mentorji na fakulteti, študenta usmerjajo pri dopolnitvah, ko pa je informacija ustrezno zapisana, jo študent vstavi v spis zadeve in je lahko v pomoč sodniku pri odločanju.</p>	<p>Fakulteta je s tem projektom nadaljevala tudi v letu 2018/2019.</p>
<p>Več projektno usmerjenega načina dela</p>	<p>Z izvedbo projektov PKP (Po kreativni poti do znanja) in ŠIPK (Študentski inovativni projekti za družbeno korist) je fakulteta študentom omogočila dodatno prakso in veččino uporabe prava. Okrepila je tudi sodelovanje z drugimi partnerji tako z gospodarskega, kot tudi negospodarskega sektorja.</p>	<p>Pozitivni odziv študentov, dosežena večja stopnja povezovanja različnih deležnikov, vpeljava praktičnega usposabljanja.</p> <p>Fakulteta je izvedla več tovrstnih projektov v letu 2018/2019.</p>
<p>Pravo za vse</p>	<p>Fakulteta sodeluje s portalom »Pravo za vse« v okviru katerega študenti in diplomanti fakultete brezplačno svetujejo posameznikom z različnimi pravnimi problemi in vprašanji.</p>	<p>Pozitivni odziv študentov, vpeljava praktičnega usposabljanja.</p> <p>Fakulteta je nadaljevala s projektom »Pravo za vse« tudi v letu 2018/2019.</p>
<p>Prenova spremembe študijskega programa</p>	<p>Ustrezni organi PF in UM so potrdili spremembe študijskega programa 1. stopnje, ki so pričele veljati v študijskem letu 2017/2018; in sicer: uvedba novih izbirnih učnih enot in obvezne učne enote; ukinitvev diplomske naloge in sprememba pogojev za dokončanje; sprememba imena učne enote; spremembe učnih načrtov: uvedba e-vaj, spremembe ur in ECTS, spremembe metod poučevanja in učenja, pogojev za vključitev v delo, vsebine, temeljne literature in virov, ciljev in kompetenc, načinov ocenjevanja, referenc nosilca; sprememba pogojev za napredovanje.</p> <p>Senat Pravne fakultete Univerze v Mariboru je na 2. korespondenčni seji dne 6.9.2019 potrdil spremembo izvedbe izbirnih predmetov in spremembo pogojev za prehode med programi na B1 programu zaradi uskladitve z Merili za prehode med študijskimi programi (Ur. l. RS, št. 14/2019).</p> <p>Spremembe pogojev za vpis v program (možnost vpisa za kandidate, ki so opravili poklicno maturo v kateremkoli srednješolskem programu in izpit iz enega od</p>	<p>Izobraževanje se je izvajalo po prenovljenih učnih načrtih.</p> <p>Pozitivni odzivi na širšo možnost izbire fakultativnih učnih enot.</p> <p>Ukinitvev diplomske naloge je bila dobrodošla tako za študente, katerim je bila olajšana možnost zaključka študija na B1, pomenila pa je tudi olajšanje bremena za mentorje, ki lahko več časa posvetijo mentorstvu bistveno zahtevnejših magistrskih del.</p> <p>E-vaje so bile pozitivno sprejete tako s strani učiteljev kot s strani študentov. Pri e-vajah je pozitivna tudi možnost uporabe aplikacij v Moodleu.</p> <p>Učinek oz. rezultat sprememb, sprejetih v septembru 2019, bo obsegalo poročilo za študijsko leto 2019/2020.</p>

	določenih predmetov splošne mature) in spremembe pogojev za izbiro v primeru omejitve vpisa na B1 programu, sprejete na seji Senata PF UM v novembru 2018, pa <i>niso bile potrjene niti na KDŠ UM niti na Senatu UM.</i>	
--	---	--

10. Deležniki, ki ste jih v preteklem letu vključili v razgovore, evalvacije, refleksijo in oblikovanje predlogov izboljšav študijskega programa:

- zaposleni visokošolski učitelji in sodelavci
- pogodbeni visokošolski učitelji in sodelavci
- študenti
- diplomanti (ALUMNI)
- nepedagoški delavci
- delodajalci (programski svet, drugi)
- tuji strokovnjaki
- drugi zunanji deležniki.

11. Navedite glavne ugotovitve in priporočila za izboljšanje kakovosti študijskega programa, ki so bila predlagana v okviru srečanj, ki ste jih izvedli z deležniki. V okviru srečanj analizirajte tudi vsebino programa z vidika aktualnosti študijskega programa, povezanosti z raziskovalnim delom in sledenja razvoju stroke/znanstvene discipline.

Na srečanjih Programskega sveta PF in srečanjih z domačimi in tujimi gostujočimi strokovnjaki PF predstavlja aktivnosti, ki jih izvaja v okviru študijskih programov fakultete. Deležniki apelirajo, da naj si fakulteta, kot doslej, prizadeva v B1 in B2 program vključiti praktično usposabljanje študentov skozi različne aktivnosti fakultete (študentska tekmovanja, projekti, študentska praksa). PF ima podporo zunanjih deležnikov za akreditacijo enovitega Magistrskega študijskega programa Pravo (5+0) in za akreditacijo Visokošolskega strokovnega študijskega programa 1. stopnje »Upravni pravnik«.

12. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize rezultatov ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev v preteklem letu.

PF je glede na skupno ceno izvajalcev fakultete na 11. mestu izmed 17 fakultet Univerze v Mariboru. Štirje izvajalci sodijo med 10% najvišje ocenjenih izvajalcev fakultete (ocene med 1,67 in 1,82). Za 2017/2018 je bila najvišja ocena 1,80, za 2018/2019 pa je bila najvišja ocena 1,82. Nobeden od izvajalcev ni bil ocenjen negativno. Z najslabše ocenjenimi učitelji je bil opravljen razgovor in ocenjeno je bilo, da posebni dodatni ukrepi niso potrebni.

13. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize rezultatov ankete o obremenitvi študentov po učnih enotah v preteklem letu.

Iz rezultatov ankete o obremenitvi študentov po učnih enotah v preteklem letu izhaja, da se je število predmetov, kjer je 50% ali več študentov mnenja, da je obremenitev pri kontaktnih urah ali samostojnemu delu študenta neustrezna, povečalo s treh predmetov na štiri, in sicer je bilo za 2017/2018 ugotovljeno za predmete: Obligacijsko pravo, Pravo intelektualne lastnine in Rimsko pravo, za 2018/2019 pa za predmete: Civilno procesno pravo, Insolvenčno pravo, Pravo intelektualne lastnine in Rimsko pravo.

Ker je bilo pri predmetu Rimsko pravo ugotovljeno dvoletno odstopanje, je fakulteta sprejela ustrezne spremembe študijskega programa, na podlagi katerih se je pri tem predmetu v letu 2017/2018 povečalo število ur predavanj iz 40 ur na 50 ur (tj. za 10 ur) in število ur seminarjev iz 5 ur na 15 ur (prav tako za 10 ur). Predmet Rimsko pravo je bil postavljen tudi kot pogoj za napredovanje v 2. letnik B1 programa. V obdobju od februarja do aprila tekočega študijskega leta poteka repetitorij pri navedenem predmetu. Študentska anketa za to študijsko leto je pokazala izboljšanje, vendar je še vedno odstopanje. Izhajajoč iz navedenega je Senat PF imenoval Komisijo za preučitev problematike pri predmetu Rimsko pravo v sestavi treh visokošolskih učiteljev, enega študenta in enega predstavnika strokovnih služb PF. Naloga komisije je, da pripravi celovito poročilo o izvedbi predmeta Rimsko pravo (vključujoč podatke o izvedbi tega predmeta na pravnih fakultetah v Sloveniji in izven).

Glede na pozitivne odzive se bo nadaljevalo z repetitorijem in dodatnimi konzultacijami. Problem obremenitve študentov bo PF UM dolgoročno skušala odpraviti v novem enovitem magistrskem študijskem programu.

Dvoletno odstopanje je bilo ugotovljeno tudi pri predmetu Pravo intelektualen lastnine, vendar je bilo marginalno (50 % le glede samostojnega dela študentov), medtem ko je bila glede predavanj ugotovljena 75% ustreznost, glede seminarjev in seminarskih vaj pa celo 100 %. Vsled temu zaenkrat še niso bili predlagani ukrepi.

14. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi rezultatov ankete o zadovoljstvu s študijem na osnovi mnenja študentov ob zaključku študija (ocena kakovosti vsebine in izvedbe študijskega programa, doseganja kompetenc, podpornih storitev, opremljenosti fakultete itd.) v preteklem letu.

Na anketo o zadovoljstvu s študijem se je odzvala večina diplomantov in večina (67,19%) bi ponovno izbrala ta študij, prav tako je program izpolnil njihova pričakovanja, in sicer je kar 47% študentov B1 odgovorilo, da so s študijem zadovoljni v veliki meri in 25 % v zelo veliki meri. Med anketiranci ni bilo študenta, ki s študijem sploh ne bi bil zadovoljen. Srednja vrednost ocen zadovoljstva študijskega programa na prvi stopnji študija znaša 3,83.

Pri odgovarjanju na ostala vprašanja lahko ugotovimo, da je srednja vrednost fakultete višja od srednje vrednosti Univerze v Mariboru pri naslednjih vprašanjih: zadovoljstvo z delom referata (PF 4,73 - UM 3,95), knjižnica (PF 4,78 - UM 4,65), primernost prostorov (PF 4,25 – UM 3,75), dobra osnova za nadaljnjo kariero (PF 3,89 – UM 3,73), strokovnost (PF 3,79 – UM 3,77). Največje odstopanje je razvidno pri vprašanju glede praktičnega usposabljanja v delovnem okolju (PF 1,54 – UM 2,58). Izhajajoč iz navedenega je pričela fakulteta izvajati in vzpodbujati številne aktivnosti, ki vključujejo praktično usposabljanje, ki sicer formalno ni vključeno v program, in sicer gre tu za projekt *Amicus Curiae*, Pravo za vse, izvedba projektov PKP (Po kreativni poti do znanja) in ŠIPK (Študentski inovativni projekti za družbeno korist), Študentska pravda, Pogajanja, podpiranje udeležbe na najbolj priznanih in prestižnih mednarodnih tekmovanjih iz različnih pravnih področij: Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot, European Law Moot Court, Foreign Direct Investment International Arbitration Moot, The Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition in Princess Sumaya University for Technology Model United Nations. Udeležba na teh tekmovanjih je za študente zelo pomembna, saj gre za simulacije sodnih oziroma arbitražnega postopka. Še zlasti na zadnjem področju je fakulteta v študijskem letu 2018/2019 sprejela več ukrepov. Tako je bil imenovan poseben koordinator za študentska tekmovanja, prvič se je izvedel javni razpis, na katerem so študenti kandidirali za posamezna tekmovanja. Prav tako se je sistematično pristopilo k zbiranju sponzorskih

sredstev, ker so mednarodna tekmovanja povezana z visokimi stroški, ki jih fakulteta sama ne zmore. Študente se vzpodbuja tudi tako, da jim udeležba na tekmovanjih prinese bonuse, ki jih potem uveljavljajo pri učnih enotah, ki so povezane s tematiko tekmovanj. Uvedeno je bilo tudi stimuliranje visokošolskih učiteljev glede mentorstva študentom.

Fakulteta je zato razširila nabor izbirnih predmetov na B1 programu z izbirnim predmetom: *Sodelovanje na tekmovanjih MOOT in MUN I*, ki bo v predmetniku B1 v študijskem letu 2020/2021.

Potrebno pa je upoštevati, da je »pravo« reguliran poklic in so zato možnosti vključevanja študentov v prakso omejene. Prav tako si študenti na prvi stopnji pridobijo le temeljna znanja, medtem ko je za vse pravniške poklice potrebno zaključiti drugo stopnjo. Tako npr. odvetniške pisarne praviloma niso zainteresirane za nudenje prakse študentom prve stopnje.

15. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize podatkov in kazalnikov za področje izobraževalne dejavnosti

<p>ŠTEVILO VPISANIH ŠTUDENTOV PO LETNIKI</p> <p>P01 – INTERES ZA ŠTUDIJ V študijskem letu 2018/2019 je fakulteta na 120 vpisnih mest za redni študij vpisala v prvem prijavnem roku 92 rednih študentov, v drugem prijavnem roku pa 31 rednih študentov, skupaj 133 rednih študentov. V 1. letnik študijskega leta 2018/2019 je bilo skupno vpisanih 145 rednih študentov (slovenski in tuji državljani) in 12 izrednih študentov. Fakulteta bo nadaljevala s promocijo študija in fakultete.</p>
<p>P02 – RAZMERJE MED ŠTUDENTI IN VISOKOŠOLSKIMI UČITELJI Število študentov na B1 programu /visokošolskega sodelavca je 72. Število študentov na vseh programih /visokošolskega sodelavca je 119. Število študentov na B1 programu/visokošolskega učitelja je 15. Število študentov na vseh programih/visokošolskega učitelja je 25. Fakulteta se mora kadrovske okrepiti, največji kadrovski deficit je pri asistentih.</p>
<p>P03 – PREHODNOST ŠTUDENTOV Prehodnost študentov se je v študijskem letu 2017/2018 v primerjavi s študijskim letom 2016/2017 znižala za več kot 10%. Enako se je zgodilo v študijskem letu 2018/2019 v primerjavi s študijskim letom 2017/2018. Navedena manjša prehodnost iz 1. v 2. letnik in iz 2. v 3. letnik je posledica zaostritve spremenjenih pogojev za napredovanje, ki so pričeli veljati v študijskem letu 2017/2018. Študentom 1. letnika predstavlja največjo težavo, da morajo za napredovanje v 2. letnik obvezno opraviti izpitne obveznosti pri predmetu Rimsko pravo, študentom 2. letnika za napredovanje v 3. letnik pa izpitne obveznosti pri predmetu Obligacijsko pravo. Kljub navedenemu kaže vztrajati pri obstoječih pogojih za napredovanje, ki so bili spremenjeni novembra 2016 tudi na pobudo Študentskega sveta Pravne fakultete UM, in študente privaditi na sproten in odgovoren pristop k študiju.</p>
<p>ŠTEVILO DIPLOMANTOV</p> <p>P04 – USPEŠNOST ZAKLJUČKA ŠTUDIJA Delež diplomantov, ki je redni študij na študijskem programu 1. stopnje zaključilo v roku je 22,41%. Povprečno število let trajanja študija na B1 programu je 4,88 (redni študij), 3,48 (izredni študij). Povprečno število let trajanja študija diplomantov na B1 programih na ravni UM je 4,71 za redni študij in 4,44 za izredni študij.</p>

Fakulteta je v študijskem letu 2017/2018 spremenila oz. zaostрила pogoje za napredovanje. V pedagoški proces so vključeni ukrepi za sprotne študij. Učinki ukrepov bodo vidni v naslednjih študijskih letih.

P05 – ZADOVOLJSTVO ŠTUDENTOV

Iz rezultatov ankete o zadovoljstvu s študijem, ki jo izpolnjujejo diplomanti UM po študijskih programih, in sicer na odgovor pri vprašanju glede splošne ocene zadovoljstva s študijem je bila ocena za študijski program 1. stopnje 3,83.

P06 – POVEZAVA Z DELOVNIM OKOLJEM

Ni zavedenih diplom v povezavi z delovnim okoljem, čeprav so nekatere diplomske naloge takšno povezavo imele. Vpeljava sistema evidentiranja zaključnih del, ki nastanejo v povezavi z delovnim okoljem, ni smiselna, saj so bili s študijskim letom 2017/2018 spremenjeni pogoji za dokončanje študija, in sicer je bila ukinjena diplomska naloga.

ŠTEVILO VPISANIH TUJIH ŠTUDENTOV, ŠTEVILO ŠTUDENTOV NA IZMENJAVAH

P09 – INTERNACIONALIZACIJA

Delež tujih državljanov vpisanih na fakulteto je 5,12%. Delež diplomantov, ki so tuji državljanji, za fakulteto znaša 1,32%. V B1 program je bilo v študijskem letu 2016/2017 vpisanih 5 tujcev, v študijskem letu 2017/2018 6 tujcev in v študijskem letu 2018/2019 12 tujcev (200% zvišanje).

- 16. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize vpisa v dodiplomske/podiplomske študijske programe v preteklem letu. Upoštevajte tudi podrobne podatke o sprejetih kandidatih na dodiplomske študijske programe v 1. in v 2. prijavnem roku glede na vrsto in način zaključka srednje šole, skupne točke na maturi/poklicni maturi oz. zaključnem izpitu, uspeh v zaključnih letnikih, točke pri posameznih maturitetnih predmetih itd.).**

Na podlagi analize vpisa je moč ugotoviti, da so se v študijskem letu 2018/2019 prijavili študenti, ki so opravili splošno maturo. V 1. letnik študijskega programa 1. stopnje se je v študijskem letu 2018/2019 vpisal en zlati maturant. Kot v zadnjih preteklih letih je večina kandidatk ženskega spola, in sicer jih je bilo v prvem prijavnem roku vpisanih v prvi letnik dodiplomskega študija 73, moških pa 19, v drugem prijavnem roku pa 38 in 3. moški. V prvem prijavnem roku je fakulteta v 1. letnik vpisala 92 rednih študentov, v drugem prijavnem roku pa 31 rednih študentov, skupaj 133 rednih študentov na 120 razpisanih rednih vpisnih mest. Skupno je bilo v 1. letnik študijskega leta 2018/2019 vpisanih 145 rednih študentov (slovenski in tuji državljanji) in 12 izrednih študentov.

Odličen vpis na redno obliko študija B1 je predvsem rezultat številnih promocijskih aktivnosti fakultete in obiskov gimnazij po Sloveniji, zlasti severovzhodni.

Trend upadanja vpisa je zaslediti na izredno obliko študija B1. Fakulteta si bo prizadevala promocijske aktivnosti usmeriti tudi v pridobivanje izrednih študentov. Zaradi vseh obveznosti, ki jih imajo kandidati, ki študirajo ob delu, je potrebno razmisliti o tem, da bi se pri izvedbi pedagoškega procesa dal večji poudarek na IKT tehnologiji in se bi del pedagoških aktivnosti izvedel na daljavo.

- 17. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize izvedba študijskega programa z vidika spodbujanja študentov k aktivni vlogi v učnem procesu in uvajanju pedagoških inovacij (na študenta osredotočeno učenje, poučevanje in ocenjevanje). Navedite tudi glavne ugotovitve in predlog ukrepov v zvezi z učnim okoljem, izkoriščanjem digitalnih tehnologij za učenje in poučevanje in podpornimi storitvami.**

Pravna fakulteta je v zadnjem obdobju izvedla več ukrepov, ki so/bodo pripomogli k dvigu kakovosti pedagoškega procesa, ki ga izvajamo. Študente želimo z različnimi ukrepi pritegniti k aktivnemu sodelovanju v pedagoškem procesu, k sprotnemu študiju in posledično pri študentih vzbuditi zavest, da odgovorno pristopijo k opravljanju študijskih obveznosti. Visokošolski učitelji uporabljajo številne na študenta osredotočene metode dela: sprotno delo, podajanje rednih povratnih informacij, stimulacija za sprotno delo z dodatnimi (bonusnimi) točkami pri kolokvijih, možnost opravljanja izpita s kolokviji, uporaba univerzitetnega virtualnega elektronskega učnega okolja – moodla, simulacije sodnih postopkov. Pri vsaki učni enoti kombinirajo različne načine dela in poučevanja, tako da se omogoči vsem študentom, da razvijejo svoje sposobnosti.

Vaje na študijskem programu 1. stopnje se izvajajo v dveh skupinah, s čimer se omogoča bolj poglobljeno delo študentov, prav tako tudi visokošolskih učiteljev in sodelavcev. Spremenili smo učne načrte učnih enot študijskega programa 1. stopnje v delu, ki se nanaša na »načini in deleži ocenjevanja«, in sicer na način, da določen delež (v %) ocene predstavljajo uspešno opravljene obveznosti pri vajah in so le-te tudi pogoj za pristop k izpitu. Prav tako se bile vaje uvedene na izrednem študiju, izrednim študentom se določita dva posebna izpitna roka, pri čemer se glede terminov upoštevajo njihove želje. Prav tako pa lahko opravljajo izpit na rokih za redne študente.

Fakulteta je že v študijskem letu 2017/2018 v študijski program 1. stopnje uvedla tudi e-vaje, ki se izvajajo s pomočjo moodla. Vsled navedenemu so se učni načrti vseh predmetov spremenili pri »metodah poučevanja in učenja«, tako da so se dodale e-vaje, ki sedaj pri vsakem predmetu predstavljajo 40% ur vaj. E-vaje in uporaba možnosti v moodlu (npr. naloge, kvizi) so za študente zanimive zaradi novih, atraktivnejših načinov izvedbe vaj. Prav tako pa nudijo izvajalcem možnost kreativnejšega in inovativnejšega pristopa k poučevanju.

Fakulteta spodbuja tudi številne obštudijske dejavnosti na študijskem področju (prestižna mednarodna in nacionalna tekmovanja, šola izvršilnega prava, mediacija, študentska pravda, delavnica pravna pismenost, tečaji tuje pravne terminologije, udeležba na mednarodnih konferencah, ki se organizirajo na fakulteti, dodatne učne vsebine v okviru Jean Monnet chair, ki jih financira EU). Tovrstne aktivnosti se vrednotijo v okviru vaj, pa tudi izpitnih obveznosti pri povezanih učnih enotah.

Izvajalci študijskega programa se udeležujejo tudi dodatnih usposabljanj, ki jih izvaja UM.

- 18. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi presoje ustreznosti načinov preverjanja in ocenjevanja znanja študentov. Pri presoji posvetite posebno skrb učnim enotam in/ali njihovim nosilcem, pri katerih je v preteklem letu prišlo do neuspešnega četrtega in vsakega nadaljnega opravljanja izpita. Ali so ocenjevalci seznanjeni s priporočeno ocenjevalno lestvico in ali se na področju preverjanja in ocenjevanja znanja dodatno usposabljujejo.**

Večjih težav z večkratnim neuspešnim opravljanjem izpitov pri veliki večini učnih enot nismo zaznali. Večkratno opravljanje izpitov se dogaja pri zahtevnejših predmetih, kar je povsem normalno. Močno pa že tradicionalno izstopa predmet Rimsko pravo. To ni specifičen problem PF UM, ampak ga zaznavajo tudi na PF v Ljubljani. Ukrepi, ki smo jih sprejeli in predlagali glede novega študijskega leta v zvezi z navedenim predmetom, so predstavljeni pod točko 13.

- 19. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize izvedbe praktičnega usposabljanja v delovnem okolju ali dela študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oz. umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZVIS (kadar je to del študijskega programa). Kadar raziskovalno delo ni del študijskega programa, naj se ugotovitve in ukrepi nanašajo na možnost vključevanja študentov v raziskovalno delo.**

Raziskovalno delo na področju prava predstavlja predvsem poglobljene raziskave, ki so podlaga za pisanje znanstvenih monografij in člankov. Zaradi zahtevnosti si je težko predstavljati udeležbo študentov prve stopnje, razen raznih pomožnih del kot je npr. fotokopiranje ali urejanje bibliografije, kar pa za študente ni posebej atraktivno. Nekoliko drugače je že pri študentih druge stopnje, kjer so nekateri že objavili skupaj s profesorji tudi znanstvene in strokovne članke.

Vseeno pa se fakulteta trudi za vključevanje študentov v praktično usposabljanje preko projektov kot so »Po kreativni poti do znanja (PKP)« in zlasti »Študentski inovativni projekti za družbeno korist (ŠIPK)«. Študenti so prav tako vključeni pri izvajanju drugih bilateralnih in mednarodnih projektov.

- 20. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov na podlagi analize zaposljivosti in zaposlenosti diplomantov (ni obvezno za študijske programe tretje stopnje).**

Prvostopenjski študij prava ne omogoča dostopa do tradicionalnih pravniških poklicev kakor tudi ne do »pravih« delovnih mest za pravnike. Tako se skoraj vsi diplomanti študijskega programa 1. stopnje odločajo za nadaljevanja študija, približno 90% na PF UM, nekateri pa tudi na drugih pravnih fakultetah v Sloveniji pa tudi v tujini ali na drugih študijskih smereh (npr. ekonomiji). Iz navedenih razlogov fakulteta ne načrtuje ukrepov, ki bi povečali zaposljivost diplomantov prve stopnje.

- 21. Navedite glavne ugotovitve in predlog ukrepov v zvezi z ustreznostjo pedagoških in raziskovalnih referenc nosilcev in izvajalcev učnih enot evalviranega študijskega programa (tudi z vidika mednarodne primerljivosti referenc).**

Vsi nosilci in izvajalci učnih enot so ustrezno habilitirani. Izobraževalno, znanstveno in raziskovalno delo ter strokovno delo opravljajo v okviru svojih področij izvolitev ter znanstvenih ved. Analiza ZR dela je v vsakoletnem samoevalvacijskem poročilu fakultete. Prav tako so nosilci in izvajalci učnih enot strokovno aktivni kot uredniki, člani uredniških odborov in cenjeni recenzenti revij, kar dodatno zagotavlja neposreden prenos najbolj aktualnih vsebin v učni proces v nacionalnem kot tudi mednarodnem merilu. Na PF UM smo analizirali reference nosilcev in izvajalcev programov na nekaterih tujih pravnih fakultetah in ugotovili, da so primerljive z referencami nosilcev in izvajalcev na PF UM.

- 22. Navedite glavne ugotovitve in predlog morebitnih drugih ukrepov v zvezi s kakovostjo izvedbe pedagoškega procesa in doseganja učnih izidov, ki niso zajeti v predhodnih točkah (npr. študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov, aktualnost in dostopnost študijskih gradiv, ustreznost urnikov, materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, vključno s prilagoditvami za študente invalide itd..)**

Knjižnica Mirka Ilešiča Pravne fakultete zadostno količino potrebnega gradiva, tako knjig kot tudi strokovnih in znanstvenih revij. V knjižnici je, kar štejemo za poseben dosežek, možen tudi dostop do številnih nacionalnih in mednarodnih baz znanstvenih in strokovnih revij. Izpostavljam naslednje baze: IUSInfo, Beck-Online Premium (nemška pravna baza),

RDB (pokriva vsa avstrijska pravna področja), Westlaw Academic Library (pravni informacijski vir, ki omogoča iskanje po Thomson Reuters WestLaw: zakonodaja, sodni primeri, razprave in članki, ki pokrivajo pravno področje ZDA, Kanade, Avstralije, Hong Konga, delno EU) Westlaw UK (zakonodaja, sodni primeri, razprave in članki, ki pokrivajo pravno področje Anglije in EU). Knjižnica za dostop do navedenih baz za študente in zaposlene na fakulteti omogoča tudi oddaljen dostop. V knjižnici je na razpolago 73 sedežev in 14 računalnikov za uporabnike ter fotokopirni/optično čitalni stroj. Menimo, da so materialne razmere za izvedbo pedagoškega procesa dobre, za fakulteto je posebej dragocena sodna dvorana, v kateri se izvajajo simulacije postopkov in študentska tekmovanja.

Fakulteta si tudi prizadeva, da bi nosilec oz. izvajalec posameznega predmeta poskrbel za to, da bi bilo pri predmetu dostopno študijsko gradivo oz. učbenik. V pedagoškem procesu na študijskem programu 1. stopnje smo gostili tudi številne tuje in domače gostujoče strokovnjake tako iz univerzitetnih okolij kot tudi iz prakse.

23. Na podlagi prejšnjih predlogov ukrepov navedite, katere spremembe študijskega programa boste predlagali v sprejem, da bi izboljšali kakovost izobraževanja v tem programu.

V študijskem letu 2017/2018 so bile uvedene večje spremembe študijskega programa. Učinki se bodo pokazali šele v nekaj letih. Zato je načrtovana analiza po študijskem letu 2020/2021. Morebitne spremembe pa bodo predlagane na podlagi te analize. Vsako leto pa fakulteta izvaja manjše spremembe/posodobitve študijskega programa 1. Stopnje, in sicer:

Predlog spremembe	Zadolžen	rok
Pregled referenc izvajalcev, metod poučevanja, načinov ocenjevanja, temeljne literature (tj. morebitna posodobitev učnih načrtov učnih enot).	Vsak posamezen nosilec oz. izvajalec za posamezno učno enoto Koordinator aktivnosti: Vodja študijskega programa	30. 9. 2020
Priprava na reakreditacijo univerze, ki vključuje tudi evalvacijo izbranih študijskih programov. Priprava evalvacije segmentov študijskega programa: pregled ZR odličnosti izvajalcev študijskega programa in primerjava študijskega programa z nekaj podobnimi programi na tujih/domačih univerzah.	Prodekanica za znanstvenoraziskovalne zadeve in mednarodno sodelovanje v sodelovanju z vodjo študijskega programa.	30. 9. 2020
Priprava (posodobitev) študijskega gradiva/učbenikov.	Vsak posamezen nosilec oz. izvajalec za posamezno učno enoto. Koordinator aktivnosti: Vodja študijskega programa	Ni določen – vezano na druge obremenitve zaposlenih in posebne okoliščine.